

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH – wersja skrócona

ROZDZIAŁ I.

I. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROZENIA ŻYCIA DZIECKA ORAZ BĘDĄCE PODSTAWĄ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMU PRZEMOCY WOBEC DZIECI

Według 1. Art. 304. 2 Kodeksu Postępowania Karnego zgodnie z artykułem instytucje państwowe i samorządowe, które dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa, są zobowiązane zawiadomić o tym prokuratora lub policję, przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organów, aby nie doszło do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa. Obowiązek ten spoczywa na dyrektorzce przedszkola. Dyrektor powinien zapewnić sobie przepływ informacji od podległych pracowników, aby informacja o popełnionym przestępstwie dotarła do niego natychmiast.

Według Art. 240.1. Kodeksu Karnego kto ma wiarygodną informację o karalnym przygotowaniu lub usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego i nie zawiadomi niezwłocznie organu ścigania podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Inne regulacje prawne dotyczące postępowania w sytuacjach zagrożenia życia lub przemocy wobec dzieci są zawarte w rozszerzonej wersji.

II. ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUCZYCIELA WOBEC PRZEMOCY W STOSUNKU DO DZIECKA

Dzieci nie potrafią opowiedzieć o tym czego doświadczyły, ponieważ często nie mają poczucia, że są krzywdzone. Zachowanie sprawcy traktują jako coś naturalnego. Dzieci, wobec których stosowana jest przemoc mogą bać się sprawcy i nie mówić o tym nikomu. Dzieci w wieku przedszkolnym nie rozumieją, że posiadają potrzebę ochrony przed sprawcą, dlatego nie mówią o doznawanej przemocy.

Rodzaje odpowiedzialności nauczyciela:

- zawodowa- podejmowanie działań wobec dzieci krzywdzonych
- opiekuńczo-wychowawcza- świadomość następstw przemocy i zaniedbywania oraz przeciwdziałanie tym zagrożeniom
- społeczna- odpowiedzialność przedszkola jako instytucji
- prawna- obowiązujące prawo

Standardy obejmują wszystkich nauczycieli, pracowników przedszkola oraz osoby prowadzące zajęcia dodatkowe. Nadzór nad prowadzeniem przypadku dziecka krzywdzonego sprawuje dyrektor, udzielając wsparcia i pomocy osobom zaangażowanym.

ROZDZIAŁ II.

I.CZĘŚĆ TEORETYCZNA

KRZYWDZENIE DZIECKA- to zamierzone lub niezamierzone działanie lub zaniechanie osoby dorosłej, społeczeństwa lub państwa, które negatywnie wpływa na zdrowie dziecka i jego rozwój. Krzywdzenie dziecka to wszystkie formy fizycznego lub emocjonalnego złego traktowania, zaniedbywania, wykorzystywania seksualnego lub komercyjnego.

Żadne dziecko nie jest przygotowane, że może stać się ofiarą przemocy. Ma ogromną trudność, żeby poradzić sobie z nią. Szczególnie obciąża dziecko to, że osobą krzywdzącą jest rodzic- osoba z definicji najważniejsza w życiu dziecka.

Sytuacja psychologiczna- aspekty:

-ZALEŻNOŚĆ- dziecko jest zależne od rodziców. Dziecko potrzebuje zaspokojenia potrzeb bytowych, ale także bezpieczeństwa fizycznego oraz psychicznego. Jeśli rodzic jest sprawcą przemocy lub zaniedbywania, dziecko nie może zrozumieć jego zachowania. Jest z definicji pozbawione szans na samodzielne wyjście z tej sytuacji, jest zdane na pomoc innych osób.

-IZOLACJA- przemoc izoluje dziecko od rodzica. Dziecko doświadcza odrzucenia, jednocześnie potrzebując bliskiego kontaktu z rodzicem.

-SPOSÓB POSTRZEGANIA PRZEMOCY- dziecko między 2 a 4 rokiem życia przechodzi etap myślenia symbolicznego. Posługuje się symbolami opartymi na wyobrażeniach oraz symbolami słownymi. Między 4 a 5,5 rokiem życia dziecko przechodzi przez fazę myślenia konkretno-wyobrażeniowego, które pozostaje w ścisłym związku z działaniem. Dziecko w wieku przedszkolnym dostrzega przemoc w sposób symboliczny lub konkretno-wyobrażeniowy. Dzieci mają zatem trudność w komunikowaniu się z dorosłym na temat przemocy.

-BRAK OCENY MORALNEJ- dziecko nie odnosi się do swoich przeżyć w kategorii dobra i zła. Jeśli rodzic stosuje przemoc to dziecko dostaje sygnał, że jest to dozwolone zachowanie, czyli w pojęciu dziecka nie jest to zachowanie złe.

-ADAPTACJA DO SYTUACJI PRZEMOCY- ze względu na wrodzoną odporność psychiczną, dziecko doznające przemocy potrafi przez jakiś czas dostosować się do sytuacji, dlatego nie zawsze są widoczne objawy doznawania przemocy.

Objawy i rodzaje przemocy:

FIZYCZNA- urazy, które są sprzeczne z etapem rozwojowym dziecka(siniaki i stłuczenia, oparzenia, złamania, pęknięcia kości, zamknięte urazy głowy) oraz ich różny wie;, niestosowane zachowanie rodziców; nieadekwatne reakcje między rodzicem a dzieckiem; historia przemocy w rodzinie

ZANIEDBANIE-powolny wzrost i rozwój, siniaki i obrzęki spowodowane zimnem; brak zaspokajania potrzeb dziecka w zakresie jedzenia, ciepła, ubrania, higieny, odpowiedniej opieki medycznej; pozostawienie dziecka bez opieki; wystawianie na niebezpieczeństwo

-fizyczne- niski wzrost, małogłowie, zaniedbane i brudne

-rozwojowe- opóźniony rozwój mowy, ograniczony zakres uwagi, niedojrzałość społeczno-emocjonalna

-zachowanie- pobudliwość, agresja, impulsywność, powszechna życzliwość

-rodzice- niekompetencje rodziców z powodu choroby psychicznej, nadużywania alkoholu lub narkotyków, zaniedbanie w dzieciństwie, przekonania w kwestii żywienia, religii, kultury

EMOCJONALNA- zaburzenia mowy; dolegliwości psychosomatyczne; zaburzenia jedzenia; moczenie się i zanieczyszczanie bez przyczyn; tiki; brak pewności siebie; wycofanie; agresja; depresja; zachowania destrukcyjne i autodestrukcyjne; podporządkowanie dorosłym; kłamliwość

WYKORZYSTYWANIE SEKSUALNE- sposobami może być podglądanie; fotografowanie/video; pokazywanie genitaliów; nieodpowiednia nagość; erotyczne pocałunki; pornografia; dotyk; masturbacja na oczach dziecka lub dorosły dziecku, dziecko dorosłemu; penetracja palcami; seks oralny; kontakt genitaliów; penetracja analna i waginalna

Podejrzenia powinny wywołać oznaki behawioralne, czyli to co mówi dziecko, wyraźne seksualne zachowanie, zmiany w zachowaniu (nerwica, moczenie się, robienie kupy w majtki, przeklinanie), zaburzenia snu, zaburzenia pokarmowe, autoagresja. A także oznaki fizyczne, czyli siniaki i zadrapania w miejscach intymnych, infekcje dróg moczowych, powtarzające się bóle brzucha. Mogą nie występować także żadne objawy a dziecko być ofiarą przemocy seksualnej.

ROZDZIAŁ III.

I. ZASADY ZAPEWNIĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PERSONELEM PRZEDSZKOLA, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNICH, W TYM WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI

Zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem określają jakie zachowania i praktyki są dopuszczalne a jakie nie. Zasady opisują obszary; opiekuńczo-higieniczny, wychowawczo-społeczny, dydaktyczny oraz emocjonalny. Kontakt fizyczny z dzieckiem (przytulanie, pomoc w ubieraniu, jedzeniu, czynnościach higienicznych) spełnia zasady bezpiecznego kontaktu (wykluczenie dotyku miejsc intymnych)

CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZO-HIGIENICZNE- służą opiece, zdrowiu i higienie osobistej np.; zmiana odzieży, pomoc przy myciu, korzystanie z toalety, kontrola czystości, pomoc przy ubieraniu. Nauczyciel powinien swoje spostrzeżenia dotyczące higieny dziecka zgłaszać rodzicom w sposób dyskretny, bez obecności dziecka i innych osób.

Uwagi dziecka dotyczące higieny powinny być skierowane w sposób dyskretny oraz życzliwy, aby nie narazić dziecka na ekspozycję na tle grupy. Z uwagi powinna wpływać pomoc i nauka w prawidłowych czynnościach higienicznych. Niedozwolone jest głośne komentowanie higieny dziecka. Pomoc higieniczna powinna być omówiona z dzieckiem i dostosowana do możliwości dziecka. Nauczyciel nie może zmuszać dziecka do udzielenia pomocy. W przypadku odmowy nauczyciel powiadamia o tym rodzica. Rodzic współpracuje w zakresie samodzielności dziecka. Opieka w czasie wycieczek odbywa się zgodnie z zasadami BHP, nauczyciel udostępnia rodzicom telefon służbowy do kontaktu w razie potrzeby. Bezpośredni kontakt fizyczny jest dopuszczalny w zakresie działań przedmedycznych.

OBSZAR WYCHOWAWCZO-SPOŁECZNY- zadania przygotowujące dziecko do życia w społeczeństwie ze wszystkimi zasadami i normami oraz wartościami np.; do nauki w szkole. Wszystkie dzieci traktowane są w sposób równy, sprawiedliwy. Zadania powinny być przydzielone zgodnie z wiekiem i możliwościami dzieci. Gdy dziecko łamie ustalone normy odwołujemy się do zasad grupy. Używamy komunikatów typu JA. W stosunku do dziecka łamiącego zasady stosujemy konsekwencję, nie używamy kar. Konsekwencja musi być adekwatna do przewinienia. Wobec dziecka nie stosującego się nagminnie do zasad stosujemy procedury wewnętrzne. Rodzaje konsekwencji nauczyciel omawia z rodzicami dziecka. Interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym, mogą być stosowane w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia., konfliktów między podopiecznymi oraz innych niebezpiecznych sytuacjach.

STREFA EMOCJONALNA- dziecko rozwija swoje kompetencje emocjonalne, buduje wiarę w siebie, zdobywa umiejętności radzenia sobie z emocjami. Gdy dziecko czuje wsparcie od dorosłych to wzrasta w nim poczucie bezpieczeństwa. Nauczyciele dbają o potrzeby emocjonalne dzieci przy jednoczesnym dbaniu o bezpieczeństwo w zakresie bezpośredniego kontaktu fizycznego np.; przytulanie, siadanie na kolanach. Pracownicy dbają o samoocenę dziecka poprzez pozytywne komunikaty, serdeczność. Nauczyciele reagują na potrzeby emocjonalne dzieci, sytuacje trudne poprzez rozmowy, zainteresowanie, wsparcie, rozmowy z rodzicami, kierowanie do specjalisty. Nauczyciel dba o to, aby osoba prowadząca zajęcia dodatkowe w przedszkolu nie dążyła do zbędnych kontaktów fizycznych. Jeśli wymaga tego sytuacja np.; ustawienie dzieci, kontakt powinien odbyć się przy pracowniku przedszkola.

Niedopuszczalne zachowania:

- zachowania noszące znamiona przemocy fizycznej np.; popychanie, przytrzymywanie, uderzanie, szarpanie, kary fizyczne
- erotyzowanie relacji- intencjonalne zachowania seksualne
- wzbudzanie w dziecku poczucia zagrożenia np.; wyzwiska, groźby, straszenie, izolowanie, pozostawianie bez opieki
- wrogie odzywanie się do dziecka
- brak reakcji w sytuacjach trudnych

II.ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET, W TYM OCHRONA DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH DZIECKA, WIZERUNKU- placówka gromadzi zgody i oświadczenia podpisane przez rodziców, uznaje prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku. Pracownik przedszkola ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych dzieci oraz sposobów ich zabezpieczania. Dane osobowe dziecka są udostępniane tylko osobom i podmiotom do tego uprawnionym. Pracownik przedszkola jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

MEDIA- nauczyciele nie udostępniają przedstawicielom mediów żadnych informacji o dziecku i opiekunach prawnych. Pracownik może w uzasadnionych sytuacjach przekazać informacje mediom po wcześniejszej zgodzie rodzica. W celach szkoleniowych lub edukacyjnych informacje mogą być przekazane anonimowo. Pracownik nie może

udostępniać filmów, zdjęć bez pisemnej zgody rodzica. Przed utrwaleniem wizerunku dziecka należy dziecko oraz opiekuna poinformować gdzie i w jakim celu zostanie udostępniony np.; strona przedszkola w celach promocyjnych.

Wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka:

- dzieci muszą być ubrane
  - obrazy powinny koncentrować się na czynnościach wykonywanych przez dzieci
  - należy upewnić się czy osoba fotografująca lub filmująca nie spędza czasu z dziećmi, ani nie ma do nich dostępu bez nadzoru.
  - podejrzenia dotyczące nieodpowiednich wizerunków dzieci należy zgłaszać
- Wytyczne dotyczące publikowania wizerunków dzieci na podstawie zgód rodziców:
- używanie tylko imion dzieci, bez nazwisk
  - brak ujawniania szczegółów na temat dzieci np.; adres zamieszkania
  - poinformowanie o tym gdzie i jak będzie wykorzystany wizerunek dziecka
  - prośba do specjalistów o radę w sprawie zamieszczenia obrazów dzieci na stronie internetowej

DOSTĘP DO INTERNETU, GIER- na terenie przedszkola nauczyciele określają sposoby, czas korzystania z możliwości z tablic interaktywnych, programów, Internetu. Placówka jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści internetowych, które są zagrażające prawidłowemu rozwojowi dziecka. Nauczyciel czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z urządzeń multimedialnych. Nauczyciele przeprowadzają zajęcia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu. Nauczyciele, dyrektor podczas kupowania gier, programów kierują się oznaczeniem PEGI (PEGI3- gry bez ograniczeń wiekowych, PEGI 7- gry dla dzieci od 7 lat). Na terenie przedszkola obowiązuje zakaz form przemocy poprzez gry i programy.

ROZDZIAŁ IV

I. ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO

ZASADA: Jako krzywdzenie małoletniego określa się popełnienie czynu zabronionego, czynu karalnego na szkodę dziecka lub zagrożenia dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie. Każdy pracownik przedszkola powiadamia dyrektora, który wyznacza osobę do podjęcia działań zabezpieczających interes dziecka: pedagog, psycholog, nauczyciel.

I. Zadania przedszkola w pomocy dziecku krzywdzonemu: zauważenie sygnałów i zainicjowanie działań interwencyjnych (z innymi służbami działającymi w lokalnym systemie pomocy), podjęcie współpracy z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia dziecka i rozwiązania problemów, w uzasadnionych przypadkach podjęcie działań prawnych, objęcie dziecka konieczną pomocą na terenie placówki.

II. Pracownik przedszkola: jest zobowiązany do podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka lub posiadaniu informacji o krzywdzeniu małoletniego, w przypadku krzywdzenia lub uzyskania informacji o krzywdzeniu dziecka sporządza pisemną informację i przekazuje ją dyrektorowi placówki, dyrektor przedszkola podejmuje decyzję o dalszych działaniach (ustala okoliczności, informuje rodziców/ opiekunów prawnych o zaistniałej sytuacji/ podejrzeniu, powiadamia odpowiednie służby), pracownik monitoruje

sytuację dziecka i uzyskuje informację na temat podjętych lub planowanych działaniach dyrektora.

II. PROCEDURY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO, ZAWIADAMIANIE SĄDU RODZINNEGO ORAZ W PRZYPADKU INSTYTUCJI, KTÓRE POSIADAJĄ TAKIE UPRAWNIENIA, OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA ICH POWIADOMIENIE I WSZCZYNIANIE PROCEDURY NIEBIESKIEJ KARTY

ZASADA: Każde zgłoszenie odbywa się za wiedzą dyrektora przedszkola, który decyduje o dalszym przebiegu sprawy.

Osoby odpowiedzialne za prowadzenie sprawy na swoich etapach:

1. Nauczyciel- wychowawca/ pracownik
2. Pedagog lub psycholog
3. Dyrektor
4. Pracownicy obsługi i administracji

Procedura I – dotyczy przypadku, gdy wychowawca/ nauczyciel podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone (przemoc fizyczna i psychiczna)

Wychowawca/ Nauczyciel:

W sytuacji gdy stosowanie przemocy wobec dziecka jest oczywiste a jego życie lub zdrowie jest zagrożone:

1. Nauczyciel natychmiast wzywa pogotowie ratunkowe, jednocześnie wzywając opiekuna prawnego dziecka.
2. Powiadamia specjalistę (pedagog, psycholog) i dyrektora placówki.
3. Czynności przejmują wyżej wymienione osoby.
4. Nauczyciel monitoruje sytuację w porozumieniu ze specjalistami/ dyrektorem.

W sytuacji, gdy podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone:

1. Obserwuje zachowanie i wygląd dziecka.
2. Stara się rozmawiać z dzieckiem o sytuacji.
3. Swoje spostrzeżenia zapisuje i włącza do indywidualnej dokumentacji dziecka.
4. Systematycznie monitoruje sytuację dziecka, obserwując ewentualne zmiany jego zachowania.

Pedagog/ Psycholog:

W sytuacji powzięcia informacji o faktycznym zagrożeniu zdrowia lub życia dziecka:

1. Po otrzymaniu inf od nauczyciela powiadamia dyrektora.
2. W porozumieniu z dyrektorem powiadamia Policję lub Prokuraturę. Jeżeli powrót do domu nie będzie dla dziecka bezpieczny, zostanie zawiezione do placówki opiekuńczej.
3. Uczestniczy w oględzinach dziecka przez Pogotowie Ratunkowe, towarzyszy dziecku w drodze do szpitala, jeśli opiekunowie prawni nie zgłosili się.
4. Informuje dyrektora o sytuacji, a ten w dalszej kolejności w razie potrzeby dokonuje zgłoszeń odpowiednim służbom. Procedura Niebieskiej Karty jest sformułowana z

uwzględnieniem odrębnych przepisów. Dyrektor może powierzyć przygotowanie dokumentów specjalście lub nauczycielowi- wychowawcy.

W sytuacji, gdy zdrowie i życie dziecka nie jest zagrożone:

1. Za wiedzą i zgodą dyrektora przedszkola podejmuje konsultację z innymi podmiotami: m.in. poradnią psych-ped, ośrodkami opieki psychologicznej itp.
2. Diagnozuje sytuację dziecka i zbiera informacje ze strony pozostałych pracowników placówki.
3. Konsultuje z dyrektorem a ten ustala kolejne czynności.

Dyrektor w porozumieniu ze specjalistą:

1. Kontaktuje się z rodzicami.
Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez przedszkole mimo trudnej sytuacji małoletniego, dyrektor przerywa procedurę i składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację dziecka do Sądu Rodzinnego.
2. Dyrektor w razie powzięcia prawdopodobieństwa istnienia przemocy wobec dziecka dokonuje lub zleca pedagogowi/ psychologowi odpowiednich służb (Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Sytuacji Kryzysowej, Policję).
3. Dyrektor w sytuacji krzywdzenia dziecka w porozumieniu z wychowawcą, pedagogiem/ psychologiem dokonuje zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamia sąd opiekuńczy.
4. Dyrektor składa ewentualne zażalenie na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie podejrzenia przemocy wobec dziecka ze strony rodziców.
5. Dyrektor ma wpływ na rozpoznawanie zaniedbań wobec dzieci oraz zapobieganie im poprzez kontrolowanie wykonywania obowiązków przez rodziców.
6. Dyrektor przedszkola wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa w czasie zajęć dzieciom i nauczycielom.
7. Zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań i ich doskonaleniu zawodowym.
8. Organizuje pomoc psychologiczno- pedagogiczną, w ramach której mieszczą się działania wyżej wymienione.
9. Odpowiada za właściwe prowadzenie i przechowywanie dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej.

Procedura II – dotyczy przypadku, gdy wychowawca otrzymuje informacje, że istnieje sytuacja w której dziecko pozostawione jest w domu bez opieki, zaniedbanie itp.

Wychowawca/ Nauczyciel

1. Powiadamia pedagoga/ psychologa oraz dyrektora placówki o zaistniałej sytuacji i sporządza notatkę służbową.

Pedagog/ psycholog lub dyrektor

1. Kontaktuje się z rodzicami i prowadzi rozmowę sprawdzającą sytuację zgłoszenia.
2. Wskazuje instytucje pomocowe dla rodziny.
3. Powiadamia dyrektora o przebiegu spotkania.

Procedura III – dotyczy przypadków przemocy rówieśniczej

1. Wychowanek przedszkola - jest akceptowany, ma możliwość wyrażania swojego zdania, ma prawo do bezpiecznej zabawy, ma prawo do wypoczynku, gdy jest zmęczony. Ma prawo do zabawy i wyboru towarzyszy zabawy, bawi się zgodnie, dzieląc się zabawkami, okazuje szacunek.
2. W sytuacji przemocy rówieśniczej nauczyciel postępuje wg. przyjętych procedur postępowania z dzieckiem przejawiającym nieadekwatne zachowania, w tym agresję itp.

3. W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony małych dzieci, pomocą psychopedagogiczną i wsparciem należy objąć również dzieci będące jej inicjatorami.

4. W sytuacji, gdy rodzice małego dziecka, będącego inicjatorem przemocy itd., nie podejmują współpracy ze szkołą, dyrektor, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia odpowiednie instytucje (policję, sąd rodzinny itd.).

ROZDZIAŁ V

ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW

I. Dokument główny:

Dyrektor lub wyznaczony pracownik raz do roku dokonuje przeglądu standardów, weryfikuje przy tym stan prawny, zaistniałe zdarzenia, zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i skuteczności podejmowanych działań. Zmiany mogą być proponowane przez każdego pracownika przedszkola. Aktualizację wykonuje zespół powołany przez dyrektora. O każdej zmianie Standardów dyrektor przedszkola niezwłocznie informuje dzieci, rodziców i pracowników przedszkola.

ROZDZIAŁ VI

ZAKRES KOMPETENCJI OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU PLACÓWKI DO STOSOWANIA STANDARDÓW, ZASADY POSTĘPOWANIA TEGO PERSONELU DO ICH STOSOWANIA ORAZ SPOSOBÓW DOKUMENTOWANIA CZYNNOŚCI

Za przygotowanie personelu przedszkola odpowiada dyrektor lub imiennie wytypowany przez niego pracownik.

Każdy pracownik przedszkola jest przygotowany do stosowania Standardów.

Dwa razy w roku (sierpień, styczeń) dyrektor przedszkola lub wyznaczony przez niego pracownik dokonuje szkolenia przypominającego standardy.

Przygotowanie personelu

- przekazanie informacji o funkcjonowaniu Standardów
- przekazanie zasad obowiązujących pracowników przedszkola
- każdorazowe informowanie o aktualizacji Standardów

Przez dyrektora przedszkola dokumentowane jest przygotowanie personelu przekazując listę do podpisu przygotowanych pracowników wraz ze wskazaniem publikacji Standardów.

Pracownicy podpisem akceptują zapoznanie się i przyjęcie do stosowania Standardów.

Powyższe potwierdzenia stanowią dokumentację placówki.

ROZDZIAŁ VII

ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIENIA RODZICOM/OPIEKUNOM PRAWNYM LUB FAKTYCZNYM ORAZ MAŁOLETNIEM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I DO ICH STOSOWANIA

Standardy są zamieszczone na stronie internetowej przedszkola, są na bieżąco aktualizowane, o aktualizacji jest uwzględniona z terminem. Rodzice/opiekunowie prawni są zapoznani z treścią Standardów podczas zebrań organizacyjnych w przedszkolu przez

wychowawcę grupy. Piktogramy dla dzieci umieszczone są w każdej sali edukacyjnej w widocznym dla dzieci miejscu. Dzieci zapoznane są przez wychowawcę o obowiązujących Standardach w sposób przystępny przez wychowawcę grupy.

ROZDZIAŁ VIII

I. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ O ZDARZENIACH ZAGRAŻAJĄCYCH MAŁOLETNIEMU I UDZIELENIE IM WSPARCIA

Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń są wszyscy pracownicy przedszkola. Po otrzymaniu takiego zgłoszenia pracownik przedszkola postępuje zgodnie z wytycznymi ROZDZIAŁU IV, pkt . II, kontynuacja ROZDZIAŁU IV. II w całości.

Zasady udzielenia wsparcia małoletniemu po ujawnieniu krzywdzenia wobec niego.

Wychowawca przedszkolny jest jedną z osób zobowiązanych do szczególnej ochrony dziecka i powinien zdecydowanie występować jako jego rzecznik. Współpraca z prawnymi opiekunami dziecka jest punktem wyjścia do stworzenia mechanizmów zapobiegania dalszemu krzywdzeniu dzieci w wieku przedszkolnym. Dla tego tak bardzo ważne są bezpośrednie kontakty nauczyciela z rodzicem.

Pracownicy przedszkola w przypadku zgłoszenia o zdarzeniach zagrażających małoletniemu udzielają mu wsparcia, które może być udzielane przy współudziale specjalistów zatrudnionych w placówce:

- rozmowy z małoletnim, rodzicami/prawnymi opiekunami
- pomoc psychologiczna- pedagogiczną
- organizację pomocy medycznej
- przekazywanie informacji o instytucjach udzielających pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodziny
- podjęcie współpracy z instytucjami zewnętrznymi w zależności od potrzeb
- powiadomienie odpowiednich służb w tym sądu

Udzielenie wsparcia jest dokumentowane poprzez sporządzenie notatki, która jest dołączona do pisemnej informacji o zdarzeniu- protokół interwencji. W przypadku objęcia pomocą psychologiczno- pedagogiczną sposób dokumentowania określają przepisy właściwego rozporządzenia.

Wsparcie może mieć charakter jednorazowy, doraźny.

W przypadku potrzeby podjęcia działań kompleksowych nauczyciel – wychowawca grupy we współpracy ze specjalistami opracowuje plan wsparcia dla dziecka.

Dyrektor lub za wiedzą dyrektora pedagog/psycholog/wychowawca grupy informuje opiekuna o obowiązku przedszkola zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji: prokuratury, policji, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, przewodniczący zespołu inderdyscyplinarnego -procedura „Niebieskiej karty”- w zależności od diagnozy sytuacji.

W bardziej skomplikowanych przypadkach dyrektor przedszkola powołuje zespół interwencyjny i postępuje wg procedury Rozdział IV. II- zawiadamia Policję lub Sad Rodzinny.

W skład zespołu mogą wejść: pedagog/psycholog, wychowawca dziecka, dyrektor/zastępca dyrektora przedszkola , inni pracownicy przedszkola mający wiedzę o dziecku.

Zespół interwencyjny niezależnie od toku sprawy poza przedszkolem opracowuje plan wsparcia dziecka, adekwatny do przypadku

ROZDZIAŁ IX

Dyrektor przedszkola lub osoba wyznaczona przez dyrektora prowadzi rejestr zdarzeń, który przechowuje w bezpiecznym miejscu w sekretariacie

- ujawnionych incydentów, zgłoszonych incydentów i zdarzeń, które zagrażają dobru małoletniemu

Dyrektor przechowuje inną dokumentację w indywidualnej teczce dziecka:

- notatki służbowe dotyczące sytuacji, rozmowy z dzieckiem, rodzicami

- arkusze obserwacji dziecka przez Nauczyciela oraz specjalistów

- dokumentacja udzielania PPP

Procedury :

- zawiadomienie służb

- pisma procesowe

- ankieta

- protokół interwencyjny

ROZDZIAŁ X

Standardy obowiązują od 15.02.2024

Procedury obowiązujące w przedszkolu związane z przeciwdziałaniem przemocy wobec dziecka:

- Procedura Niebieskiej Karty

- Udzielenie Pomocy psychologiczno – pedagogicznej

- Kontakt z Rodzicami

- Działania wobec dziecka przejawiającego nieadekwatne zachowania

Przestaje istnieć Kodeks Relacji Pracowników Przedszkola z dziećmi z dnia 18.09.2023 oraz procedura postępowania z dziećmi w sytuacji zagrożenia ,życia lub zdrowia gdzie stosowana jest przemoc / zaniedbanie, zastępują ją Standardy Ochrony Małoletnich. Prokuraturę należy zawiadomić gdy :

- stwierdzi się znęcanie fizyczne/psychiczne nad dzieckiem

- rozpijania dziecka

- porzucenie dziecka do lat 15 lub nieporadnego ze względu na stan psychiczny /fizyczny

- uprowadzenie dziecka dla tal 15 lub nieporadnego ze względu na stan psychiczny /fizyczny

- wykorzystanie seksualne dziecka i prezentowanie mu treści pornograficznych